

כתיבת שיר בסגנון שירת ימי הביניים

חברי הקבוצה: שחר פרץ ושחר עם כובע

9.11.2025

השיר

ימים כלילות משכבר הימים לימודים תלמידים לומדים
ועוד שבוע, עוד חודש ועוד שנה בבית הספר למוות משתעממים
אם לרגע עוברת מחשבה שמא לסטות מן העיניים
בן רגע ציוניהם נופלים כי גזרת נלי"ה חשובה משאר החיים

הסברים

הבית הראשון נפתח בתפארת הפתיחה, כלומר בית בו מצויים קישוטים רבים, ולרוב הדלת (תחילת הבית) והסוגר (סוף הבית) חורזים ביניהם. אכן, גם בשיר הזה, ישנו חרוז בין הדלת והסוגר (הימים-לומדים). נוסף על כך, כחלק מתפארת הפתיחה, מופיע צימוד שורשי משולש – "לימודים תלמידים לומדים" – מהשורש ל.מ.ד. הפתיחה מציגה את הנושא העיקרי בשיר: הלימודים הבלתי פוסקים, שמרגיש כאילו התחילו יחדיו עם ההיסטוריה ("משכבר הימים"), ונדמה כאילו לא יפסקו לעולם.

הבית השני עוסק בהישנותם הבלתי נלאה של אותם הלימודים. הדלת מהווה שיבוץ מהשיר "זה מכבר" של לאה גולדברג. במקור, שורה זו מנסה להראות שהעולם כמנהגו נוהג, וכן ינהג גם אחרי מותנו. בשיר כאן השורה מקבלת משמעות חדשה – הלימודים בבית הספר חוזרים ממשיכים לנצח, עד לכדי "שעמום מוות" המוזכר בסוגר.

הבית השלישי מתחבר לבית הרביעי (החתימה) ויחדיו עם עוסקים בשאלה הרטורית בדבר ההחלטה לסטות לעסוק גם בנושאים אחרים. מצב היפותטי זה מציג הבית השלישי.

החתימה סוגרת בצורה דרמטית את השיר, ועונה על מה יקרה באותו המצב שהוצג בבית השלישי – הציונים יפלו במהרה, באמתלה שנושאים זניחים כאלו ואחרים בתוכנית הלימודים, שלא שימשו ולא יישמשו אף תלמיד לעולם (בשיר מוצגת הדוגמה של גזרת נלי"ה משיעור לשון, היא הגזרה של הפעלים שבמקרה האות השלישית שלהם היא ה'). גזרת נלי"ה מוצגת, מנקודת מבטו של בית הספר, ככזו שחשובה יותר משאר עיסוקי החיים הפרטיים של התלמידים.

השיר כולו הוא אקרוסטיכון על השם "יואב" – שמו הפרטי של שר החינוך של מדינת ישראל, יואב קיש, שעומל במשך כל שנה על המצאת רפורמה חדשה שתצייד לחיים את התלמידים בלא־כלום ושום דבר, ותאלץ אותם להסתגל לעובדה שהבגרויות אליהן התכוננו בשלוש שנותיהם בתיכון, ישתנו בהתראה של חודשים בודדים.